

BS/98/2013

**PREFERENCJE PARTYJNE
W LIPCU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się obecnie¹, udział w nich wzięłoby – wedle własnych deklaracji – 59% dorosłych Polaków. Po okresie spadku zainteresowania udziałem w wyborach, poziom deklaracji dotyczących partycypacji wyborczej zwiększył się w stosunku do czerwca o 5 punktów procentowych. Ubyło natomiast przede wszystkim osób wahających się, czy wziąć udział w głosowaniu (spadek o 4 punkty).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2012						2013						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	58	56	59	59	59	56	58	58	56	57	54	54	59
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	14	16	15	17	17	21	15	15	15	14	16	19	15
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	28	29	26	24	24	23	27	27	29	28	29	27	26

W lipcu układ preferencji partyjnych nie zmienił się. Trzeci miesiąc z kolei największym poparciem społecznym cieszy się PiS. Chęć oddania głosu na partię Jarosława Kaczyńskiego deklaruje 26% potencjalnych wyborców. Tylko niewiele mniej osób (24%) zamierza głosować na PO. Oznacza to, że dystans pomiędzy obiema głównymi partiami zmniejszył się w ciągu ostatniego miesiąca o 2 punkty procentowe.

Trzecie pod względem liczby zwolenników pozostaje SLD, na które chciałyby głosować 7% zdeklarowanych wyborców. Notowania partii Leszka Millera są jednak gorsze niż miesiąc temu i należą do najniższych, biorąc pod uwagę ostatnie półtora roku. Wynik na

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (278) przeprowadzono w dniach 4–11 lipca 2013 roku na liczącej 1005 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

granicy progu wyborczego uzyskało PSL, na które chce głosować 5% pewnych uczestników wyborów. Poparcie dla pozostałych ugrupowań nie pozwoliłoby im na wprowadzenie swoich przedstawicieli do Sejmu. Wśród nich Ruch Palikota może liczyć obecnie na 3% głosów, Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego na 2%. Jeszcze mniej zwolenników mają Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry i Polska Jest Najważniejsza (po 1%).

Wzrostowi deklarowanej frekwencji wyborczej towarzyszy zwiększenie się odsetka osób niezdecydowanych, na kogo oddać swój głos. Więcej niż co czwarty badany skłonny wziąć udział w wyborach (27%) deklaruje, że nie wie jeszcze, na którą partię zagłosuje. Oznacza to, że odsetek niezdecydowanych jest obecnie najwyższy od wyborów parlamentarnych w 2011 roku.

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

CBOS

RYS. 1. POPARCIE DLA PO I PIS WEDŁUG TERMINÓW BADAŃ

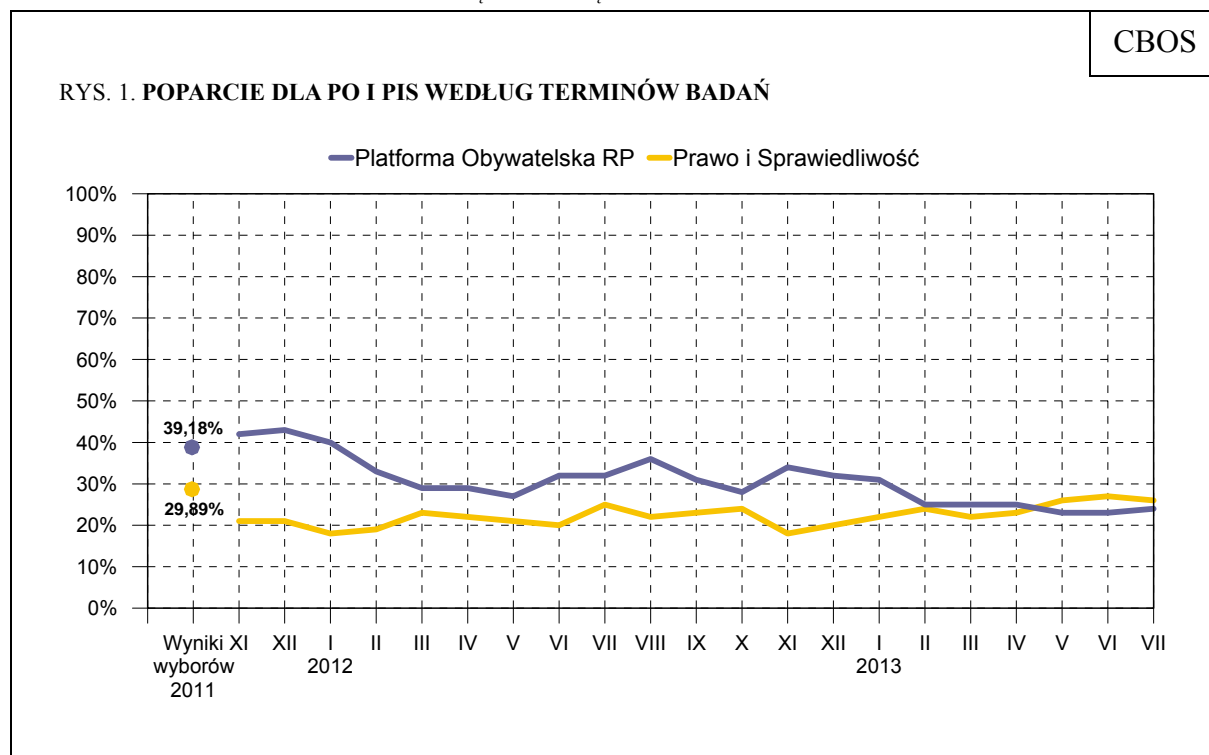

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																		
	2012												2013						
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach																		
Prawo i Sprawiedliwość	18	19	23	22	21	20	25	22	23	24	18	20	22	24	22	23	26	27	26
Platforma Obywatelska RP	40	33	29	29	27	32	32	36	31	28	34	32	31	25	25	25	23	23	24
Sojusz Lewicy Demokratycznej	4	8	8	9	12	9	9	8	8	8	9	8	8	7	10	8	9	9	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	7	7	8	5	7	6	4	6	5	5	7	8	6	8	6	6	6	6	5
Ruch Palikota	8	9	8	6	7	3	5	5	4	4	4	5	4	5	6	2	4	3	3
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	2	2	2	3	2	1	1	2	1	1	2	2	2	2	4	2	2	2	2
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	2	3	3	4	3	3	3	2	3	3	3	1	3	3	1	3	2	2	1
Polska Jest Najważniejsza	1	2	0	1	1	1	2	1	2	0	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Polska Partia Pracy	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Inne	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2	3	1	3	3
Trudno powiedzieć	16	15	17	21	18	22	18	16	21	24	21	20	22	23	23	24	25	23	27
N=	592	564	548	554	569	603	553	564	569	584	555	624	702	632	592	647	583	535	585

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

W lipcu układ poparcia dla partii politycznych nie zmienił się znacząco. Nieco stopniała, utrzymująca się od maja, przewaga PiS nad PO, ponadto ubyło zwolenników SLD.

Polityczna ofensywa dwóch głównych partii (kongres PiS i ponowny wybór Jarosława Kaczyńskiego na prezesa tego ugrupowania; konwencja PO, na której w związku ze zbliżającymi się wyborami na przewodniczącego partii zmieniono jej statut; a także zaostrenie rywalizacji obu ugrupowań na lokalnych arenach) przyczyniła się do wzrostu słabnącej ostatnio mobilizacji wyborczej. Zwiększenie deklarowanej frekwencji pokazało zarazem bezradność potencjalnych wyborców, coraz częściej stojących przed dylematem na kogo głosować. Odsetek niezdecydowanych sięga obecnie 27% i jest najwyższy od czasu ostatnich wyborów parlamentarnych. Jest to kolejny sygnał świadczący o rosnącym niedopasowaniu oferty politycznej do potrzeb i oczekiwań wyborców.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		59	15	26	999
Płeć	Mężczyźni	62	12	26	484
	Kobiety	57	17	26	515
Wiek	18-24 lata	52	20	27	118
	25-34	59	19	22	202
	35-44	57	12	30	167
	45-54	64	16	20	165
	55-64	60	12	28	174
	65 lat i więcej	60	10	30	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	58	13	29	395
	Miasto do 19 999	63	11	26	157
	20 000 - 99 999	59	17	24	191
	100 000 - 499 999	59	19	22	159
	500 000 i więcej mieszk.	60	16	24	98
Wykształcenie	Podstawowe	55	11	34	216
	Zasadnicze zawodowe	56	10	33	251
	Średnie	56	20	24	336
	Wyższe	73	15	12	196
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	73	13	14	95
	Średni personel, technicy	74	21	5	34
	Pracownicy adm.-biurowi	62	16	22	79
	Pracownicy usług	52	20	29	65
	Robotnicy wykwalifikowani	54	9	36	105
	Robotnicy niewykwalifik.	43	23	34	53
	Rolnicy	55	20	25	65
	Pracujący na własny rach.	68	14	18	47
Bierni zawodowo	Renciści	51	8	41	66
	Emeryci	63	9	28	197
	Uczniowie i studenci	59	21	21	59
	Bezrobotni	52	18	30	79
	Gospodynie domowe i inni	58	22	21	56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	70	15	15	134
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	17	25	111
	sekt. pryw. poza rolnict.	58	14	28	235
	prywatnym gosp. rolnym	57	19	24	66
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	55	12	33	134
	501-750	52	12	36	121
	751-1000	53	16	31	140
	1001-1500	67	12	20	178
	Powyżej 1500 zł	72	13	15	166
Ocena własnych war. mater.	Złe	52	11	36	161
	Średnie	56	17	27	434
	Dobre	66	14	21	404
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	74	10	17	60
	Raz w tygodniu	63	14	23	453
	1-2 razy w miesiącu	59	12	30	161
	Kilka razy w roku	51	18	31	204
	W ogóle nie uczestniczy	52	18	30	120
Poglądy polityczne	Lewica	68	11	21	137
	Centrum	55	16	29	375
	Prawica	76	9	15	266
	Trudno powiedzieć	40	21	39	221

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					
		Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniejsza (PjN)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%
Ogółem		2	24	1	0	5	26
Płeć	Mężczyźni	3	22	0	0	5	29
	Kobiety	2	27	1		6	23
Wiek	18-24 lata	10	17				14
	25-34	2	27			9	12
	35-44	4	21	3		3	33
	45-54		29	1		4	26
	55-64	1	27		1	8	32
	65 lat i więcej	1	21			5	38
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	13	1	0	12	27
	Miasto do 19 999	1	27	1		1	27
	20 000 - 99 999	1	36	1		1	26
	100 000 - 499 999	2	30			3	21
	500 000 i więcej mieszk.	5	36				30
Wykształcenie	Podstawowe	2	14			10	31
	Zasadnicze zawodowe		21	1		6	35
	Średnie	2	26	1	0	3	24
	Wyższe	4	35	1		3	15
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	32	1			22
	Średni personel, technicy	4	16			5	19
	Pracownicy adm.-biurowi		38	4		6	16
	Pracownicy usług		18	4			26
	Robotnicy wykwalifikowani	2	20			4	30
	Robotnicy niewykwalifik.		19			8	39
	Rolnicy	4	17			25	11
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.	5	30				23
	Renciści		32			6	30
	Emeryci	1	22			5	37
	Uczniowie i studenci	9	13				11
	Bezrobotni	2	33			1	31
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	2	19		2	17	23
	inst. państw., publicznej		26	2		5	22
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	27	2		1	32
	sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	4	24	1		3	21
Dochody na jedną osobę	4	19			24	15	
	Do 500 zł		12	2	1	11	36
	501-750	5	18			2	39
	751-1000	4	33	1		7	28
	1001-1500	2	33	1		3	22
Powyżej 1500 zł	3	30	1		2	22	
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	20			5	42
	Średnie	3	19	1	0	5	28
	Dobre	2	30	1		6	19
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		30				47
	Raz w tygodniu	2	24	1		7	29
	1-2 razy w miesiącu	2	14	1	1	5	24
	Kilka razy w roku	1	31			5	17
	W ogóle nie uczestniczy	6	28			1	16
Poglądy polityczne	Lewica	2	21			3	15
	Centrum	1	33	2	0	5	18
	Prawica	4	26	0		5	41
	Trudno powiedzieć	2	4			8	22

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Ruch Palikota (RP)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		3	7	1	3	27	585
Płeć	Mężczyźni	4	7	3	4	23	298
	Kobiety	2	6		2	32	288
Wiek	18-24 lata	6	1		10	43	60
	25-34	3	7	1	2	36	118
	35-44	3	8	2	4	20	96
	45-54	2	8	3	3	24	104
	55-64	2	6	2	1	21	103
	65 lat i więcej	2	7		1	25	105
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	6	1	4	33	226
	Miasto do 19 999	4	5	1	3	30	98
	20 000 - 99 999	6	6	3	1	20	112
	100 000 - 499 999	2	12	2	3	25	92
	500 000 i więcej mieszk.	2	4	2	3	20	57
Wykształcenie	Podstawowe	2	6		5	30	119
	Zasadnicze zawodowe	2	2	3	3	27	140
	Średnie	4	10		4	25	187
	Wyższe	2	8	3		28	140
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	11	4	1	24	69
	Średni personel, technicy	5	11		11	28	25
	Pracownicy adm.-biurowi	2	7	3		24	48
	Pracownicy usług	5	17			32	34
	Robotnicy wykwalifikowani	4	8		2	31	57
	Robotnicy niewykwalifik.		4			30	23
	Rolnicy		5	4	7	27	36
	Pracujący na własny rach.	8	3	4		28	32
Bierni zawodowo	Renciści		10			23	32
	Emeryci	3	6	1	1	25	124
	Uczniowie i studenci	7			17	43	34
	Bezrobotni	2				30	41
	Gospodynie domowe i inni			2	13	20	31
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	8	4	2	30	93
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	9			20	63
	sekt. pryw. poza rolnict.	4	10	1	2	30	136
	prywatnym gosp. rolnym		2	4	7	26	38
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		6		4	29	73
	501-750	3	5	1	2	25	62
	751-1000		2		3	22	73
	1001-1500	2	8	3	6	21	120
	Powyżej 1500 zł	6	11	2	2	21	119
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	4		5	21	82
	Średnie	2	6	2	2	31	240
	Dobre	3	8	1	3	26	263
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		4	4	2	13	43
	Raz w tygodniu	1	4	2	2	28	283
	1-2 razy w miesiącu	1	8	2	4	38	94
	Kilka razy w roku	4	10		5	27	103
	W ogóle nie uczestniczy	15	11		2	19	62
Poglądy polityczne	Lewica	6	28		2	23	93
	Centrum	3	3		6	28	206
	Prawica	2	2	4	2	15	201
	Trudno powiedzieć		4			59	87